

93.

Bark	BARSINGERHORN ex-Maria Louisa- Antoinette ex-Josepha Louise	1857/613 Capelle a/d IJssel	1872	J. v/d Woude	H. Mulder & Co Barsingerhorn D. Spaans & Co Barsingerhorn
			1875	S. H. v/d Woude	Nieuwediep
			1887 K/E	idem	
			t/m		
			1893	Verkocht voor de sloop.	
			1858	F. G. Rasker	H. B. Onnes Groningen
			1864	idem	G. Kortrijk Groningen
			1868	F. M. Rasker	
			1869	P. F. Barlickhof	
			1870	Gezonken.	
			1884	P. v/d Hoog	J. H. van Santen
			1868	JDP Zetteler	Krimpen a/d Lek
			1872	L. van Roosendaal	
			1876	H. J. Müller	P. v/d Hoog
			1880	J. Krijgsman	Krimpen a/d Lek
			1881	JUDITH	N. Brantjes Purmerend
			1884	G. J. Boon	Wm. Ruys & Zn
			1888	K. C. de Gruiter	Rotterdamsehe
			1893	W. Bagchus	Lloyd (1883)
			1894	SOEMBING	idem
			1895	W. Bagchus	
				P. de Boer	
			1861	J. J. Prange	Murk Lels
Schr. SS Nizer 24Opk	BATAVIA	1857/613 Capelle a/d IJssel	1883/2223 Vlissingen		
Bark	BATAVIA	1861/756			

Bark	BARSINGERHORN	1857/613	1872	J.v/d Woude	H.Mulder & Co Barsingerhorn
	ex-Maria Louisa- Antoinette	Capelle a/d Ijssel	1876	S.H.v/d Woude	1873 D.Spaans & Co Barsingerhorn
	ex-Josepha Louisa		1887	idem	Nieuwediep
			t/m		
			1893	Verkocht voor de sloop.	
Galj.	BARTELD HERMAN	1858/142	1858	F.G.Rasker	H.B.Onnes Groningen
		Stadskanaal	1864	idem	G.Kortrijk Groningen
			1868	F.M.Rasker	Groningen
			1869	F.F.Barlickhof	
			1870	Gezonken.	
Bark	BASTIAAN POT	1863/746	1864	P.v/d Hoog	J.H.van Santen
		Elsbout	1868	JDE Zetteler	Krimpden a/d Lek
			1872	L.van Roosendaal	
			1876	H.J.Müller	P.v/d Hoog
			1880	J.Krijgsman	Krimpden a/d Lek
			1881	JUDITH	N.Brantjes
Schr.	BATAVIA	1883/2223	1884	G.J.Boon	Wm.Ruys & Zn
		Vissingen	1888	K.C.degruiter	Rotterdamse Hotterdamsche
			1893	W.Bagchus	Lloyd (1883)
			1894	SOEMRING	idem
			1895	W.Bagchus	
			1896	P.de Boer	
Bark	BATAVIA	1861/756	1861	J.J.Franse	Murk Jels

De Spin toont een topzeilschoenertuig.

Met schoenerkorf in brandende haven van Bordeaux

Toen kapitein Philippus Francois Barlinckhoff op 30 september 1869 met zijn schoenerkorf 'Bartold Herman' in de haven van Bordeaux lag, werd deze haven getroffen door een catastrofale brand. Een schip geladen met petroleum raakte in brand, explodeerde en zette de hele zaak in een allesvernietigend vuur. Kapitein Barlinckhoff zette zijn indrukken op papier en schreef een uitvoerige brief naar huis. Deze brief is door de familie Barlinckhoff bewaard.

Kapitein Barlinckhoff schreef dat de schepen in Bordeaux voor de stad langs voor anker liggen 'de kleine en de grote schepen aan vertuigingsringen, zoodat men met ieder getij rondzwaait'. 'Toen de lichter in brand geraakte begon juist de vloed te komen, zoodat binnen een kwartier het brandende schip tussen de koopvaardijvloot was. Nu waren er stoomboten genoeg, maar die wilden eerst weten wie hen voor hunnen moeite zoude betalen, indien zij het brandende schip op eene plaats brachten, dat het de vloot geene schade kon doen en dit had helaas de schromelijkste gevolgen'. Kapitein Barlinckhoff vervolgde: 'In de tijd dat de stoomboten erover prakki-seerden, geraakte de brandende lichter langszij van een Hollandse schoener van kapitein Nagel, zodat deze binnen de tijd van vijf minuten ook in lichter laaie stond'. De stoomboten grepen nu in en brachten de lichter verder weg. Met behulp van andere schepen werd men de brand aan boord van de schoener meester. Maar bij het wegslepen van de brandende lichter brak de tros. Barlinckhoff: 'Nu kwam hij weder aan, regt op ons schip los. Tot ons geluk lagen wij alleen, zodat wij door kettings te ste-

ken en met het roer te manoeuvreren bovenwinds van hem kwamen. Maar de lichter bleef precies tussen ons en een Noorse bark liggen'.

De stoomboten pikten de brandende lichter weer op en sleepten hem weg om hem benedenwinds op het strand te zetten.

De lichter zonk evenwel en toen was de ramp compleet. Brandende petroleum werd op de stroom meegevoerd en regelrecht naar de vloot gestuwd. In een paar minuten tijds stonden negen grote Oost-Indiëvaarders, veelal met wijn en sterke drank geladen, in lichterlaaie en aan blussen viel niet meer te denken.

Kapitein Barlinckhoff liet zijn vrouw Annet aan de wal brengen, zoals trouwens de meeste kapiteins zorgden dat hun vrouwen van boord afkwamen. Barlinckhoff: 'Nu was met de vloed de brand zich gaan verspreiden zover de schepen lagen tot boven de stad. Maar het toneel wat volgde, toen de eb tij inviel, is niet te beschrijven. Nu waren de brandende schepen, zoover afgebrand, dat de kettings geen houvast meer hadden of braken of versmolten. Dan geraakte de ene los, dan de ander. Om twee uur hadden wij het ergste uit te staan. Toen geraakten twee groote brandende driemastschepen los, een heel eind van ons af. De schepen die er het dichtst bij lagen, lieten hun kettingen los en lieten zich zo voor de anderen drijven. Deze konden dat niet houden en geraakten mede op drift. Een Engelse grote stoomboot zette volle kracht aan om uit het gedrang te komen.

Tot ons geluk zette hij hem even voor ons wars op de ank, zoodat die toen alles voor ons afpareerde en ik paste wel op dat ik onder schut van hem bleef, toen die eerst aan de grond zat'. Intussen was het aan de wal ook niet erg

Zo zag ook de schoenerkorf 'Bartold Herman' er uit, op welk schip kapitein Barlinckhoff in 1869 de havenbrand in Bordeaux beleefde. Een jaar later ging het schip bij een hevige storm in de buurt van Reval ten onder.

best, want de vrouw van de kapitein moest nog uit huis vluchten omdat 'de wind er recht op toe stond en het vuur van de schepen zoodanig tegen de glazen en gevels vloog dat men zeer gevreesd werd voor de hunnen'.

Toen het dag werd zag men pas goed hoe ernstig de brand had gewoed. Tien grote Oostindiëvaarders en eenentwintig van de kleinere soort waren totaal verbrand. Een zesde deel van de hele vloot, in Bordeaux aanwezig, had min of meer ernstige schade geleden.

Kapitein Barlinckhoff besloot zijn brief met de mededeling dat de ramp voor hen goed is afgelopen, maar voegde eraan toe: 'Ik wenste toch niet zulk een tweede nacht weder te beleven'.

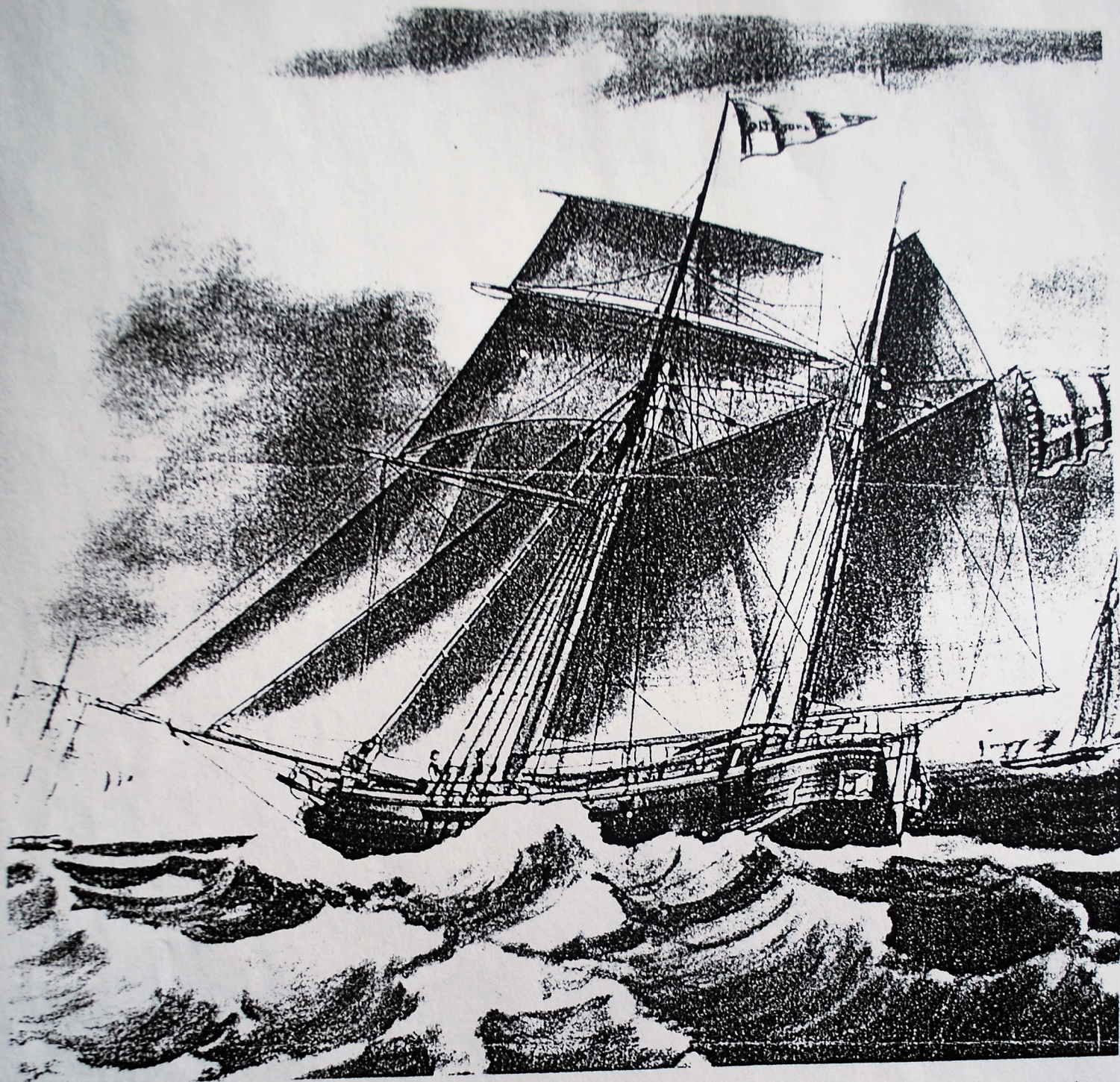
Ruim een jaar later moet kapitein Barlinckhoff echter vanuit Reval (18 oktober 1870) melden dat zijn schip verongelukt is. Ook deze brief is bewaard gebleven.

'God zij dank, dat ik bij deze ongelukken met het overige scheepsvolk het leven er heb afgebracht', schreef Philippus Francois Barlinckhoff.

Zijn relaas: 'Na lang eerst op de reede van Kroonstad met ene westelijken wind te hebben gelegen, gingen wij jongstleden vrijdag den 14 van Kroonstad met eene goede wind onder zeil. Dit nam des middags ruw toe, zoodat wij reven moesten, des nachts al heviger en bekwamen slagzijde. De wind liep op Noordwest aan tot storm. Schip lek en opzij geen pompen gebruiken kunnende, het water in het schip toenemende en de storm al heviger, besloten om zaterdagmiddag 1 uur voor de wind eene baai in te gaan om schip en lading te redden. Het schip onhandelbaar, gingen wij overstag. De lading ook. Alles sloeg los en wij konden het schip niet houden. We wierpen om zeven uur het anker uit, maar dat wittde niet vast houden. Om acht uur besloten we, daar het schip zinkende was, de boot uit te zetten om het leven te redden. We bleven met de boot tot tien uur bij het schip en zagen hem toen zinken. We kwamen toen zondagmorgen om 3 uur met onze boot aan land. Dus alles verloren, doch het leven gered'.

De drenkelingen verbleven daar tot de middag bij een wachtmeester en werden

uit: Rondblikken door J. A. Bodewes
1901

vervolgens naar een grafelijk slot vervoerd, waar ze vriendelijk ontvangen werden, goed van eten en drinken hadden en een goed bed kregen. Vandaar zijn de opvarenden de volgende morgen naar Reval vervoerd, waar zij zich vervoegden bij de Consul. De kapitein telegrafeerde direct naar Groningen.

'Nu zullen wij vandaag (dinsdag) verklaring afleggen en worden wij dan met de stoomboot naar Riga gestuurd en dan denkkelijk verder van Consul op Consul'. Kapitein Barlinekhoff meldde nog dat er zeer veel schepen vergaan zijn. 'Krook ligt hier een uur of tien vandaan, ook met een ontredderd schip en verlies van an-

ker en ketting, doch die hebben toch nog het schip geborgen'.

De schippers uit Noord-Nederland konden geen haven aandoen of ze kwamen wel bekenden tegen. De zeevaart drukte in die tijd zijn stempel op het leven in de provincie Groningen en met name in de Veenkoloniën . . .

